

Strom důvěry – osnova

Obsah

Strom důvěry – osnova.....	1
1. Základní východisko.....	1
2. Problém dneška.....	1
3. Filosofický obrát.....	1
4. Epistemická architektura Stromu důvěry.....	1
5. MEOTAR a paralelní interpretační vrstva.....	2
6. Důvěrový soud.....	2
7. Reputační stopa a časová odpovědnost.....	2
8. Vícedimenzionální reputace.....	2
9. Skupiny hodnotitelů.....	2
10. Zastoupení a uživatel v zastoupení.....	2
11. Důvěrové pravomoci.....	2
12. Formuláře a mlčící většina.....	2
13. Diskuse moderovaná posluchačem.....	3
14. Limity moci a komoditizace důvěry.....	3
15. Odlišení od sociálního kreditu.....	3
16. Meta-pozice projektu.....	3
17. Závěrečný rámec.....	3

1. Základní východisko

Současné právní, ekonomické a mediální systémy nejsou neutrální – jsou institucionalizovaným popisem mocenských vztahů.

„Fiat realita“ stojí na deklaraci hodnoty, nikoli na odpovědnosti za důsledky.

Strom důvěry vychází z předpokladu, že **důvěra je nositelem významu**, nikoli jeho náhražkou.

2. Problém dneška

Inflace, zadlužování a externalizace škod nejsou poruchy systému, ale jeho stabilizační mechanismy.

Moc je oddělena od odpovědnosti a viditelnost od důsledků.

Krize není krizí informací, ale **krizí důvěry a orientace**.

3. Filosofický obrát

Hodnota nevzniká příkazem, ale vztahem.

Pravda není vynucována autoritou, ale vzniká v kontextu.

Hodnocení není rozsudek, ale forma zpětné vazby.

Cílem není kontrola chování, ale **obnova odpovědnosti**.

4. Epistemická architektura Stromu důvěry

Strom důvěry neurčuje, co je pravda.

Určuje pouze **podmínky, za kterých se tvrzení setkávají, pamatují a střetávají**.

Odděluje obsah, interpretaci a filtr čtení.
Zviditelnění plurality je základní operací systému.

5. MEOTAR a paralelní interpretační vrstva

MEOTAR vytváří paralelní interpretační vrstvu nad existujícím tokem sdělení.
Nezasahuje do obsahu ani autority zdroje.
Zviditelňuje existenci alternativních výkladů a narušuje tichou autoritu.
Pozornost je chápána jako signál relevance, nikoli jako hodnocení.

6. Důvěrový soud

Spravedlnost je chápána jako obnova důvěry, nikoli jako vynucení rozsudku.
Rozhodnutí se neopírá o moc, ale o reputaci rozhodců.
Paměť nahrazuje trest.
Minulost zůstává právně uzavřená, ale reputačně otevřená.

7. Reputační stopa a časová odpovědnost

Každé tvrzení a čin zanechává stopu.
Odpovědnost je rozprostřena v čase, nikoli uzavřena jedním aktem.
Neodvratitelnost dopadení funguje preventivně, nikoli represivně.

8. Vícedimenzionální reputace

Důvěra není jedno číslo, ale vektor hodnot.
Jednotlivé dimenze (etická, odborná, občanská...) mají různou váhu podle čtenáře.
Centralizované skóre je nahrazeno **personalizovaným čtením reputace**.

9. Skupiny hodnotitelů

Hodnocení není izolovaný akt jednotlivce.
Skupiny umožňují sdílenou perspektivu, kontinuitu a odbornost.
Skupina nenahrazuje jednotlivce – vytváří **vrstvu kolektivního čtení**.

10. Zastoupení a uživatel v zastoupení

Zastoupení umožňuje existenci postojů bez přímé účasti subjektu.
Uživatel v zastoupení jedná jménem role, nikoli vlastní identity.
Tím se odděluje osobní názor od odpovědnosti za reprezentaci.

11. Důvěrové pravomoci

Pravomoci ve Stromu důvěry nejsou dány funkcí, ale důvěrou.
Nejsou trvalé ani absolutní – jsou **kontextové a vratné**.
Systém neuděluje moc, pouze ji zviditelňuje.

12. Formuláře a mlčící většina

Formuláře umožňují vyjádření bez nutnosti vstupu do diskuse.
Dotaz předchází identitě.

Registrace je důsledkem jednání, nikoli jeho podmínkou.
Mlčící většina se stává strukturální součástí systému.

13. Diskuse moderovaná posluchačem

Moderace neznamena řízení obsahu, ale **řízení struktury dialogu**.
Oponentura není porucha, ale součást mechaniky.
Fragmentace může fungovat jako stabilizační prvek.

14. Limity moci a komoditizace důvěry

Důvěru nelze plně měřit ani obchodovat bez ztráty významu.
Přílišná optimalizace vede k reputačním paradoxům.
Strom důvěry není trh, rating ani sociální kredit.

15. Odlišení od sociálního kreditu

Decentralizace místo centrální kontroly.
Dobrovolnost místo vynucení.
Reverzibilita hodnocení.
Pluralita perspektiv a právo na odchod.

16. Meta-pozice projektu

Strom důvěry je nástroj, nikoli autorita.
Neřeší pravdu, ale vztahy k tvrzením.
Fragmentace není problém, pokud není cílem centralizace.
Systém je otevřený vývoji, kritice a alternativám.

17. Závěrečný rámec

Strom důvěry funguje jako paralelní paměť společnosti.
Důvěra je proces, ne stav.
Projekt není dokončený návrh, ale **otevřená architektura odpovědnosti**.

